

Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг

2021 йил "3" май даги

-сон буйруғига 19-илова

“Одам савдоси – давр муаммоси” мавзусидаги мақола ва иншолар танловининг НИЗОМИ

I. Умумий қоидалар

1. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан Ўзбекистон Ёшлар ишлари агентлиги билан ҳамкорликда 2021 йил 29 январда тасдиқланган “2021 йил Ёшлар ўртасида маънавий-маърифий ва тарбиявий ишлар самарадорлигини ошириш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимида амалга ошириладиган ишлар юзасидан чора-тадбирлар Дастури”нинг 32-бандида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида ташкил этилади.

2. “Одам савдоси – давр муаммоси” мавзусидаги танловга олий таълим муассасаларида таҳсил олаётган талабалар ўзларининг ижодий ишлари билан иштирок этади.

3. Танлов “Энг яхши мақола” ва “Энг яхши иншо” йўналишларида ўтказилади.

4. Танловнинг олий таълим муассасаси босқичларини ташкил этиш ва ўтказиш жараёни олий таълим муассасаларининг Ёшлар масалалари ва маънавий-маърифий ишлар бўйича проректор томонидан амалга оширилади.

II. Танловнинг мақсади ва вазифалари

5. Танловнинг асосий мақсади – ёшларнинг одам савдоси ва ноқонуний меҳнат миграция соҳасидаги саводхонлигини ошириш, “Хорижда ишлашнинг қонуний асослари ҳамда одам савдосига қарши курашнинг мазмун-моҳиятини ёшларга тушунтириш олий таълим муассасаларида ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга қаратилган амалий чора-тадбирлар ва маънавий-маърифий ишларнинг таъсирчанлигини ошириш, ёшларимизни ҳар томонлама соғлом ва баркамол этиб тарбиялаш, ўз иқтидорларни намоёништириш этишлари учун шарт-шароитлар яратиш ҳамда мустақил ва эркин фикрга эга истеъдодли ёшларни қўллаб-қувватлашдан иборат.

6. Танловнинг вазифалари қуйидагилардан иборат:

ёшлар ўртасида ижтимоий-сиёсий вазиятнинг барқарорлигини таъминлаш, уларни одам савдоси билан боғлиқ бўлган жиноятларга қўшилиб кетишининг олдини олиш;

олий таълим муассасаларида ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга қаратилган амалий чора-тадбирлар ва маънавий-маърифий ишларнинг таъсирчанлигини ошириш;

ёшларимизни ҳар томонлама соғлом ва баркамол этиб тарбиялаш, ўз иқтидорларни намоёништириш этишлари учун шарт-шароитлар яратиш ҳамда мустақил ва эркин фикрга эга истеъдодли ёшларни ҳар томонлама ривожлантириш;

ёшларда одам савдосига қарши курашнинг мустаҳкам иммунитетни шакллантириш;

чора-тадбирлар дастурининг мазмун-моҳияти тарғиботи таъсирчанлигини ошириш;

ёш авлодни ҳар томонлама етук, юксак маънавиятли, интеллектуал салоҳиятли, ота-онасига, Ватанига садоқатли инсонлар қилиб тарбиялаш;

“Одам савдоси – давр муаммоси” мавзусидаги талабаларнинг ижодий ишларини кенг жамоатчиликка етказиш.

III. Танловни ўтказиш босқичи ва муддатлари

7. “Одам савдоси – давр муаммоси” мавзусидаги танлов уч босқичда ўтказилади.

Биринчи босқич - олий таълим муассасасининг факультетлари академик гуруҳлари талабалари ўртасида жорий йил май ойининг биринчи ўн кунлигида ўтказилади.

Иккинчи босқич - олий таълим муассасаси миқёсида факультетлараро уларнинг ҳолиблари ўртасида май ойининг учинчи ўн кунлигида ўтказилади.

Учинчи босқич (якуний) - республика олий таълим муассасалари ҳолиблари ўртасида жорий йил июнь ойининг биринчи ўн кунлигида ўтказилади.

IV. Танловни ташкил этиш ва ўтказиш

8. Танловнинг биринчи ва иккинчи босқичини ўтказиш бўйича олий таълим муассасаси ректори буйруғи билан Ташкилий қўмита ва соҳа профессор-ўқитувчилари, олимлари, мутахассислари, жамоат ташкилотлари вакилларида иборат таркибда ҳакамлар Ҳайъати тузилади.

9. Талабалар томонидан йўналишлар бўйича тайёрланган ижодий ишлар факультетлар ва ОТМ кесимида тузилган ҳакамлар Ҳайъати томонидан танлов шартлари ва мезонлари асосида баҳоланади.

10. Танловнинг учинчи босқични ташкил этиш ва ўтказиш Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги қошида ташкил этилган ташкилий қўмита томонидан амалга оширилади. Танловнинг якуний босқичи ҳолибларини аниқлаш бўйича Ҳакамлар ҳайъати тузилади. Ҳайъат таркибига соҳа бўйича етук мутахассислар жалб этилади.

V. Танлов шартлари ва баҳолаш мезонлари

11. Танловга тақдим этиладиган ижодий ишлар қуйидаги мезонларда баҳоланади:
- мавзунинг мазмун-моҳияти тўлақонли очиб берилганлиги;
  - ижодий ишларнинг стилистик ва грамматик жиҳатдан тўғри ёзилганлиги;
  - мавзунинг ёритишда адабиётлардан фойдаланганлик даражаси ва таҳлилий ёндашувлар, мустақил фикрларнинг аниқ билдирилганлиги;
  - мавзунинг ёритишга ўзига хос ижодкорлик хусусиятлари ифода этилганлиги;
  - мавзунинг ёритишда ҳаётий мисоллардан кенг фойдаланилганлиги;
  - мавзуга оид долзарб масалалар, уларнинг ечимлари тўғрисида тақлифлар келтирилганлиги.
12. Ҳар бир мезон 10 баллик тизим асосида баҳоланади (жами 60 балл) ҳамда иншо ва рефератлар талабалар томонидан ёзма шаклда баён этилади.

VI. Ҳужжатларни тақдим этиш тартиби

13. Республикадаги олий таълим муассасаларида иккита йўналиш бўйича ҳолиб бўлган, 1- ва 2-ўринни эгаллаган талабаларнинг ҳужжатлари (*ОТМ Ташкилий қўмитаси баённомаси ва қарори, ҳолиб бўлган талабанинг ижодий материаллари ва 10x15 ҳажмдаги фотосурати*)ни Республика Ташкилий қўмитасига жорий йилнинг 30 майига қадар тақдим этилади. Ижодий ишлар электрон почта орқали қабул қилинмайди.

14. Танловга тақдим этиладиган мақолалар (ўзбек, рус ёки инглиз тилларида) компьютер Word дастурида, Times New Roman шрифтида, 14 ўлчамда, 1 интервалда, чапдан 30 мм, ўнгдан 15 мм, юқори ва пастдан 25 мм жой қолдирган ҳолда ёзилган бўлиши ҳамда матнлар илмий, техник, стилистик таҳрир қилинган бўлиши шарт. Ёзма материалларнинг 1-нусхасида талабаларнинг ўқиш жойи, факультети, курси ва таълим йўналиши тўлиқ кўрсатилади. 2-нусхасида ўқиш жойи, факультети, курси ва таълим йўналиши кўрсатилмайди.

15. Юқоридаги талабларга жавоб бермайдиган ижодий ишлар қабул қилинмайди. Муаллифлик ҳукуқи бузилишига йўл қўйилмайди. Плагиат ҳолати аниқланганда иш танловдан четлатилади.

VII. Танлов ғолибларини тақдирлаш

16. Танловнинг биринчи ва иккинчи боскичида юқори (1-, 2-, 3-) ўринни эгаллаган талабалар олий таълим муассасалари томонидан махсус диплом ва қимматбаҳо совғалар, шунингдек, танловда фаол иштирок этган талабалар таълим муассасасининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирланади. Юқори (1-, 2-, 3-) ўринни эгаллаган талабаларнинг ижодий ишлари таълим муассасаси газета ва журналларида ёриштилади.

17. Танловнинг ҳар бир йўналиши бўйича учинчи боскичда ғолиб бўлган талабалар қуйидаги тартибда пул маблағлари билан рағбатлантирилади:

“Одам савдоси – давр муаммоси” мавзусидаги мақолалар:

1-ўрин – 2 000 000 (икки миллион) сўм;

2-ўрин – 1 500 000 (бир миллион беш юз минг) сўм;

3-ўрин – 1 000 000 (бир миллион) сўм.

“Одам савдоси – давр муаммоси” мавзусидаги иншолар:

1-ўрин – 2 000 000 (икки миллион) сўм;

2-ўрин – 1 500 000 (бир миллион беш юз минг) сўм;

3-ўрин – 1 000 000 (бир миллион) сўм.

Шунингдек, Танловнинг ҳар бир йўналиши бўйича Республика боскичида юқори балл тўплаган талабалар Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланади. Талабаларнинг энг сара ижодий ишлари олий таълим муассасаси газета ва журналларида ёриштилади.